

Państwowe Muzeum Archeologiczne jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego

Postępowanie prowadzone w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Wykonanie projektu wystawy stałej wraz z wyposażeniem w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie”

Oznaczenie postępowania: DK/7/2022

Opis potrzeb i wymagań

Rozdział II Wstępne określenie przedmiotu zamówienia

Załącznik nr 1

Cele i założenia ideowe projektu wystawy stałej w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie

Przebudowa skrzydła północnego i wschodniego w budynku Arsenału Królewskiego w Warszawie, będącego siedzibą Państwowego Muzeum Archeologicznego, dała możliwość stworzenia nowej, odpowiadającej współczesnym standardom wystawienniczym ekspozycji stałej.

Bogate zbiory Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie umożliwiają chronologiczne prześledzenie dziejów ludzkości od epoki paleolitu po nowożytność. Rdzeniem planowanej ekspozycji będzie kolekcja zabytków pochodząca z różnych epok i okresów archeologicznych, pozyskanych w trakcie badań archeologicznych, darowizn, dziewiętnastowiecznych kolekcji i zakupów dokonywanych przez niemal 100 lat działalności instytucji.

Skomplikowane procesy osadnicze i kulturowe, wytwórstwo, handel, wędrówki ludów, wierzenia i obrzędy pogrzebowe oraz zwykłe potrzeby człowieka opowiedziane zostaną widzom przez pryzmat wyników badań wielu pokoleń polskich archeologów. Wiedzę tę, wyeksponowaną i opisaną na wystawie za pomocą nowoczesnych środków przekazu, uzupełniać będzie przybliżenie sposobu pracy archeologa, jego metod badawczych i eksploracyjnych.

Narracja na wystawie poprowadzona będzie chronologicznie i dwutorowo: od epoki kamienia – paleolitu – przez neolit, epokę brązu, epokę żelaza, po średniowiecze. W specjalnie wydzielonym wnętrzu (Skarbiec) wyeksponowane zostaną szczególnie cenne i rzadkie przedmioty ilustrujące

pojęcie skarbu. W końcowej części wystawy przewidziane jest także zaznajomienie widza ze sztuką konserwacji. Przy kilku stanowiskach, w sposób interaktywny i dostępny, pokazane będą m. in. metody zabezpieczania zabytków przed niszczeniem oraz sposoby ich rekonstrukcji. Osobne stanowisko poświęcone będzie pracy muzealnika, realizującego podstawowe cele działalności muzeów skupiające się wokół gromadzenia, przechowywania, konserwacji i udostępniania zbiorów.

Dwutorowość narracji polegała będzie na stworzeniu dwóch poziomów edukacyjnych - warstwy ogólnej oraz szczegółowej. Informacje podstawowe i ogólne widoczne będą w opisach, mapach umieszczonych na frontowych partiach ekspozycji, a także w audioprzewodniku. Treści bardziej szczegółowe, zawierające wiedzę fachową lub dopełniające informacje o zabytkach czy stanowiskach dostępne będą na nośnikach elektronicznych, w formie aplikacji, prezentacji lub w formie drukowanej, a także w specjalnie zaaranżowanych miejscach przeznaczonych na rozwinięcie i uzupełnienie narracji szczegółowymi informacjami. Głównym celem wystawy jest pokazanie archeologicznego dziedzictwa Polski i zaznajomienie szerokiej publiczności z archeologią jako dziedziną nauki. Realizacja tych założeń będzie przebiegała poprzez:

- ciekawe i kreatywne wyeksponowane zabytków, dzięki którym badacze rekonstruują życie codzienne, zwyczaje, wierzenia i kulturę dawnych społeczeństw. Przy założeniu, że dobór większości zabytków skupia się bardziej na jego znaczeniu w kontekście archeologicznym i historycznym niż na estetyce, to sposób pokazania zabytków może odwoływać się do codziennych doświadczeń widzów, na przykład nawiązywać do używanych współcześnie przedmiotów,
- poszerzenie świadomości widza o metodach badawczych, którymi posługują się archeolodzy, przedstawienie nowoczesnych narzędzi oraz badań interdyscyplinarnych, które obecnie są nieodzownym instrumentem w identyfikacji zabytków,
- opisanie krótkiej historii polskiej archeologii, z uwzględnieniem najsłynniejszych postaci z tej dziedziny,
- przedstawienie zabiegów, którym poddawany jest artefakt od momentu wyeksplorowania, przez konserwację (czyszczenie, klejenie), inwentaryzację, opracowanie naukowe, do chwili, w której może zostać udostępniony publiczności w gablocie muzealnej,
- zainteresowanie najmłodszych widzów poprzez działania interaktywne związane z eksploracją zabytków oraz edukowanie w zakresie ich ochrony,
- aranżację plastyczną optymalnie nawiązującą do charakteru wystawy.

Ważny jest także możliwie jak najbliższy kontakt widza z zabytkiem oraz możliwość nawiązania przez widzów bezpośredniego kontaktu z ekspozycją, sprowokowania zwiedzających do dociekania, zadawania pytań i szukania na nie odpowiedzi. Wystawa o ciekawej i nowoczesnej aranżacji plastycznej powinna również angażować różne zmysły widza. Gra światła, multimedia, przestrzeń imitująca naturalne środowisko wzmacnia i wzbogaca sferę poznawczą zwiedzającego. Podobnie jak dźwięki towarzyszące różnym czynnościom wykonywanym przez ludzi czy odgłosy natury.

Kolejnym istotnym elementem są interaktywne formy prezentacji polegające m. in. na udostępnieniu widzowi artefaktów, których można dotknąć, poczuć fakturę, ciężar. Stworzy to możliwość dodatkowej interakcji między widzem i ekspozycją. Dzięki specjalnie przygotowanym częściom garderoby każdy będzie mógł założyć na siebie strój z wełny, skóry, lnu lub elementy uzbrojenia – kolczugę, hełm itp.

Promocji i popularyzacji wystawy służyć będzie przewodnik w formie folderu dostępny w kasie muzeum oraz katalog zabytków z pełnym opisem merytorycznym. Zwiedzający będą mieli darmowy dostęp do ulotek o zajęciach związanych z wystawą.

Wystawa adresowana jest do szerokiego grona odbiorców indywidualnych i zorganizowanych w grupy, tj.: dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem grup szkolnych i zorganizowanych grup turystycznych, a ponadto dla rodziców z dziećmi lub większych grup rodzinnych składających się z dorosłych i dzieci oraz turystów, dla których wizyta w Państwowym Muzeum Archeologicznym powinna być ważnym punktem programu pobytu w Warszawie. Należy zaznaczyć, że wystawa musi być czytelna dla szerokiego grona odbiorców. Wystawa będzie dostępna w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej.